

NATJECANJE IZ FILOZOFIJE 2020.

ŠKOLSKA RAZINA

28. SIJEČANJ 2020.

TEST

1. **Platon** pri kraju dijaloga **Kratil** razmatra odnos spoznaje, jezika i zbilje u kontekstu naturalističke teorije jezika u kojoj za svako biće postoji prirodno, ispravno ime. Navedi koje dvije mogućnosti spoznaje stvari se propituju i koja se navodi kao ispravna ? Na koji problem možemo pri tome naići s obzirom na narav zbilje i koje moguće rješenje pri spoznaji zbilje se razmatra i tako povezuje s temeljnim Platonovim učenjem?

4

2. Nadopuni rečenice ponuđenim pojmovima :

neistinit, glagoli, rečenice, ni o čemu (ničemu), riječi (imena), istinit, nečemu, imenice

Platon u dijalogu **Sofist** pitanje istine razmatra u _____(0,5), a ne u _____(0,5), kao u dijalogu **Kratil**. Logos (govor) se očituje u povezivanju _____(0,5) i _____(0,5) i uvijek je _____(0,5) i nije moguće da je _____(0,5) te kao takav može biti _____(0,5) i _____(0,5).

4

3. **Aristotel** u djelu **Politika** uspoređuje čovjeka sa životinjama i razlikuje dvije vrste izražavanja. Navedi ih i objasni što čovjek u izražavanju dijeli sa životinjama, a što je specifično ljudsko i koje su značajke ovih dvaju izražajnih mogućnosti?

3

4. **Aristotel** u djelu **O tumačenju** razmatra narav jezika i razlikuje tri aspekta jezičnog izraza. Navedi i objasni svaki dio tzv. semiotičkog trokuta!

3

5. Koju vrstu iskaza **Aristotel** u djelu **O tumačenju** navodi kao primjer ni istinitog ni neistinitog iskaza?

1	
---	--

6. **Parmenid** alegorijski govori o dvije vrste spoznaje. Navedi ih i ukratko opiši.

2	
---	--

7. Nadopuni rečenice ponuđenim pojmovima:

općih pojmova, adekvacije, prvu supstanciju, induktivno, pojedinačno, općemu, korespondencije, pojedinačnome

Aristotel smatra kako spoznaja počinje od onoga što nam je prvo dano u opažanju (percepciji), uočavamo _____(0,5) (_____(0,5), a mišljenje se postupno _____(0,5) uzdiže do spoznaje _____(0,5). O _____(0,5) je jedino i moguće znanje, a ne o _____(0,5)

Tijek izvođenja istine obratan je tijeku istraživanja. Od Aristotela potječe klasična teorija istine koja se naziva teorija _____(0,5) ili _____(0,5)

4	
---	--

8. Koje spoznajno teorijsko učenje zastupa **Epikur** s obzirom na izvor i kriterij istine? Ukratko objasni.

2	
---	--

9. U razdoblju helenizma djeluju filozofi koji zastupaju **skepticizam**. Kako se zove ekstremna inačica skepticizma? _____(1)

Upiši odgovarajuće pojmove na zadanu liniju:

S obzirom da je, po skepticizmu, nemoguće konkluzivno dokazati da je jedan od dvaju suprotstavljenih sudova istinit, dopuni odgovarajućim pojmovima sljedeću tvrdnju: Stoga je najbolja stvar koju možemo učiniti – proglasiti _____ (1) iluzijom, suzdržati se od _____(1) i tako postići _____(1).

4	
---	--

10. Kako **Aurelije Augustin** tumači odnos razuma i volje? Koje spoznajno stajalište zastupa?

3	
---	--